

**Sprawozdanie roczne z wdrażania
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna
2014-2020 w 2018 r.**

Warszawa, maj 2019 r.

Spis treści

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA.....	4
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	5
2.1. Dokumenty programowe	5
2.2. Komitet Monitorujący i Grupa Sterująca ds. pomocy technicznej.....	5
2.3. Analiza postępu finansowego i rzeczowego.....	6
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWYCH (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	7
3.1. Przegląd wdrażania.....	7
3.2. Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu oraz dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	10
3.4. Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	14
4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	16
5. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	17
6. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	19
7. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia UE nr 1302/2013).....	20
7.1 Informacje zawarte w części A i realizacja celów programu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia UE nr 1302/2013).....	20
7.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art.50 ust 4 i art. 111 ust. 4akapit drugi lit e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	23
7.3 Zrównoważony rozwój (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit f) rozporządzenia UE nr 1302/2013).....	24

7.4 Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia UE nr 1302/2013).....	25
7.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 akapit pierwszy lit c) rozporządzenia UE nr 1302/2013).....	25
8. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA.....	26
8.1. Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji.....	26
8.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji	28
9. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (ART. 111 UST.4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	30
9.1 Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania i korzystania z nich.	30

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	2014PL16CFTA001
Nazwa programu	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020
Wersja	1.1
Rok sprawozdawczy	2018
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

2.1. Dokumenty programowe

- Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 został przyjęty przez Komisję Europejską 9 grudnia 2014 r.;
- *Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020* kilkakrotnie zmieniony w latach 2015-2017, został zaktualizowany również 13 czerwca 2018 r. Aktualizacja była podyktowana podpisaniem pomiędzy MliR a MPiT w dniu 11 czerwca 2018 r. *Porozumieniem w sprawie współpracy w obszarze innowacyjności gospodarki*. Realizacja zadań zleconych ww. *Porozumieniem* i wykonywanych na rzecz polityki spójności jest dofinansowana z POPT 2014-2020, co spowodowało konieczność dodania MPiT do listy beneficjentów Programu i zmianę SZOOP.
- *Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej* (obowiązują dla POPT 2014-2020 oraz komponentów PT krajowych i regionalnych programów operacyjnych) zostały zaktualizowane 16 stycznia 2018 r. Najważniejsze zmiany to dostosowanie rozdziału dotyczącego trybu i warunków wyboru projektów do zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy wdrożeniowej, uproszczenie zasady rozliczania wydatków na szkolenia oraz zakupu sprzętu i wyposażenia dla instytucji korzystających ze środków pomocy technicznej w ramach co najmniej dwóch programów operacyjnych. Dokonano też drobnych zmian w zakresie: metodologii pomiaru wskaźników, warunków kwalifikowalności wydatków oraz zniesiono konieczność składania półrocznych wniosków sprawozdawczych w przypadku braku wydatków w projekcie.
- *Instrukcja wykonawcza Instytucji Zarządzającej POPT 2014-2020* została zmieniona 15 maja 2018 r. Zmiany obejmowały: usunięcie rozdziału dotyczącego identyfikacji projektów, aktualizację procedury obsługi wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność, a także wzorów umów/porozumień/decyzji o dofinansowaniu. Konieczność aktualizacji instrukcji wynikała przede wszystkim z dostosowania do nowej wersji *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* oraz znowelizowanej ustawy wdrożeniowej.
- w listopadzie 2018 r. zaktualizowano *Instrukcję do wniosku o dofinansowanie projektu* składanego w ramach POPT 2014-2020, sekcję 4 WND, co wynikało z zapisów *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*, obowiązujących od 5 kwietnia 2018 r.

2.2. Komitet Monitorujący i Grupa Sterująca ds. pomocy technicznej

Komitet Monitorujący POPT 2014-2020 to niezależne ciało doradczo-opiniodawcze dla Instytucji Zarządzającej działające na podstawie *Zarządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 23 stycznia 2015 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego POPT 2014-2020*. W 2018 r. odbyło się jedno posiedzenie Komitetu, podczas którego:

- przyjęto *Sprawozdanie roczne z wdrażania Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 za 2017 r.*

- dyskutowano na temat systemu SL2014
- zaprezentowano *Program Dostępność Plus – przyjazna Polska*
- przybliżono temat *Prosty język jako element standardów dostępności*.

Grupa sterująca ds. pomocy technicznej, której członkami są przedstawiciele wszystkich instytucji zarządzających programami operacyjnymi, instytucji ds. koordynacji strategicznej UP, instytucji ds. koordynacji wdrożeniowej UP oraz GUS spotkała się 22 listopada 2018 r. Podczas spotkania omówiono wnioski z ewaluacji mid-term POPT 2014 – 2020, dyskutowano nt programowania i przyszłości pomocy technicznej oraz omówiono zasady oznaczania projektów realizowanych w ramach PT.

2.3. Analiza postępu finansowego i rzeczowego

Ogółem na realizację POPT 2014-2020 przeznaczonych zostało z Funduszu Spójności oraz środków krajowych **823,67 mln euro**.

Nowelizacja ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 2 września 2017 r. wyłączyła z obowiązku identyfikacji projekty pomocy technicznej. Stąd, od 2017 r. IZ POPT nie prowadzi procesu identyfikacji projektów a na liście ostatecznie znalazły się 172 projekty do realizacji w ramach Programu zidentyfikowane do końca 2016 r. zgodnie z obowiązującymi wówczas regulacjami.

W 2018 roku złożono i zatwierdzono 61 wniosków o dofinansowanie o wartości ogółem 187 221 222 EUR, w tym wydatki kwalifikowalne 181 897 246,51 EUR i dofinansowanie UE 154 612 659,53 EUR co równa się wykorzystaniu alokacji w 22,08 %. Jednocześnie podpisano 63 umowy o łącznej wartości 188 240 557,85 EUR, w tym wydatki kwalifikowalne 182 916 582,76 EUR i dofinansowanie UE 155 479 095,34 EUR czyli 22,21% alokacji w Programie. W okresie sprawozdawczym złożono 311 wniosków o płatność o łącznej wartości 124 152 246,52 EUR, w tym całkowite koszty kwalifikowalne 119 526 358,89 EUR, a dofinansowanie UE 101 597 404,76 EUR czyli 14,51% alokacji.

Od początku realizacji Programu zatwierdzono 244 wnioski o dofinansowanie o łącznej wartości 617 191 459 EUR, w tym wydatki kwalifikowalne 597 752 497,93 EUR i dofinansowanie UE 508 089 623,23 EUR. Kumulatywnie podpisano 241 umów o łącznej wartości 582 413 466,11 EUR, w tym wydatki kwalifikowalne 562 736 779,99 EUR i dofinansowanie UE **478 326 262,97 EUR**, co stanowi **68,32 %** alokacji. Do dnia 31 grudnia 2018 roku kumulatywnie złożono 923 wnioski o płatność o łącznej wartości 320 306 978,49 EUR, w tym koszty kwalifikowalne 304 666 056,63 EUR i dofinansowanie UE **258 966 147,23 EUR**, co stanowi **36,99%** Alokacji.

W okresie sprawozdawczym złożono 10 wniosków o płatność do KE w ramach których IC zatwierdziła wydatki kwalifikowalne w wysokości **122 267 675,83 EUR**, w tym dofinansowanie UE **103 927 936,91 EUR**. Kumulatywnie od początku wdrażania POPT IC złożyła 29 wniosków o płatność o wartości wydatków kwalifikowalnych równej 302 213 214,03 EUR, w tym wartość dofinansowania UE 256 881 665,89 EUR. Powyższe, kumulatywne dane wskazują na prawidłowe tempo wdrażania Programu. Mając na uwadze fakt, że środki z POPT będą wydawane do końca 2022 roku, należy zauważyć, że poziom kontraktacji prawie dwukrotnie wyprzedza poziom wydatków zatwierdzonych we wnioskach o płatność. Powyższe wynika jednak ze specyfiki Programu i faktu, że wiele projektów zakontraktowanych zostało do końca bieżącego okresu programowania. W tym miejscu należy

również zwrócić uwagę, że pojawiły się znaczne różnice w postępie finansowym w poszczególnych osiach, które wymagają realokacji środków. IZ POPT wszczęła już kroki mające na celu zapewnienie sprawnego wdrażania Programu. Bardziej szczegółowa informacja znajduje się w części 5. *Kwestie mające wpływ na wykonanie Programu i podjęte działania.*

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWYCH (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1. Przegląd wdrażania

Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
1. Zasoby ludzkie	<p>W 2018 r. zatwierdzono 43 WND o wartości 128 567 502 EUR, w tym wkład UE 104 771 813,73 EUR. Podpisano 46 UDA o wartości 129 703 041,55 EUR, w tym wkład UE 105 737 022,43 EUR (21,51 % alokacji) i złożono 197 WNP o wartości 103 523 508,84 EUR i dofinansowaniu UE 84 088 334,82 EUR (17,10% alokacji).</p> <p>Narastająco zatwierdzono 170 WND o wartości 377 358 135 EUR, w tym wkład UE 304 272 881,94 EUR (61,89% alokacji). Zawarto 169 UDA o wartości 370 095 087,08 EUR i dofinansowaniu UE 282 573 707,49 EUR (57,48% alokacji)¹ oraz złożono 597 WNP o wartości 260 675 736,75 EUR w tym wkład UE 208 504 458,04 EUR (42,41 %). Kumulatywna wartość wydatków certyfikowanych wynosi 243 505 484,46 EUR, w tym współfinansowanie UE 206 979 661,43 EUR.</p> <p>Wskaźniki produktu: <i>Liczba etatomiesięcy...</i> zrealizowano w 76%, <i>Liczba zakupionych urządzeń...</i> w 46%, a <i>Liczba uczestników form ...</i> w 52,71%.</p> <p>Wskaźniki rezultatu: <i>Poziom fluktuacji pracowników w...</i> wyniósł 14,11% przy wartości docelowej 5,5%, <i>Średnioroczna liczba form ...</i> wyniosła 2,44 przy wartości docelowej 3.</p> <p>Badanie <i>mid-term</i> POPT wskazuje, że problemem w osi może wkrótce być brak środków na finansowanie wynagrodzeń. Wskaźnik rezultatu <i>Średnioroczna liczba form...</i> wzrasta i osiągnięcie wartości docelowej na koniec okresu wdrażania jest możliwe. Wskaźnik <i>Poziom fluktuacji pracowników...</i> znacznie odbiega od wartości docelowej, co wynika z ogólnej sytuacji na rynku pracy a tym samym osiągnięcie założonej wartości docelowej może okazać się niemożliwe.</p>
2. Skuteczny i efektywny system	<p>W 2018 r. zatwierdzono 13 WND o wartości 9 598 667 EUR, w tym wkład EU 8 144 051,16 EUR (24,83% alokacji). Zawarto 12 UDA o wartości 9</p>

¹ W niniejszym *Sprawozdaniu* kumulatywna wartość wkładu UE w UDA została pomniejszona o wartość zaoszczędzonych środków w projektach już zakończonych.

<p>realizacji polityki spójności</p>	<p>482 463,77 EUR, w tym dofinansowanie UE 8 045 278,27 3EUR (24,53 %).</p> <p>Zatwierdzono 77 WNP o wartości 6 578 098,86 EUR, w tym dofinansowanie UE 5 578 765,85 EUR (17,01 %).</p> <p>Narastająco zatwierdzono 53 WND o wartości 43 771 093 EUR, w tym dofinansowania UE 37 163 844,22 EUR (113,30%). Podpisano 51 UDA o wartości 41 836 683,72 EUR, w tym dofinansowanie UE 32 420 187,53 EUR (98,84%). Zatwierdzono 229 WNP o wartości 14 722 755,02 EUR, w tym dofinansowanie UE 12 442 251,38 EUR (37,93%). Kumulatywna wartość wydatków certyfikowanych wynosi 14 417 855,90 EUR, w tym współfinansowanie UE 12 255 177,29 EUR.</p> <p>Wskaźniki produktu: <i>Liczba oprac. ekspertyz zrealizowano w 49,28 %, Liczba posiedzeń sieci tematycznych... zrealizowano w 69,23%, Liczba utworzonych lub dostosowanych systemów... zrealizowano w 44,44%, Liczba zorganiz. spotkań, ... zrealizowano w 64,51%, Liczba użytkowników systemu...zrealizowany w 67,95%, Liczba przeprowadzonych ewaluacji zrealizowano w 97,14%.</i></p> <p>Wskaźniki rezultatu: <i>Średni czas zatw. projektu... wynosi 27,71 dnia przy wartości docelowej 40 dni, Średnia ocena użyteczności SL 2014 – mierzona będzie w kolejnym okresie sprawozd., Odsetek wdrożonych rekomendacji...wynosi 40,19% przy wartości docelowej 50%.</i></p> <p>Prowadzony monitoring oraz analiza potrzeb, wskazują na konieczność zwiększenia alokacji w osi. W ramach priorytetu planowane są dodatkowe wydatki na poziomie ok. 40 mln zł, a wysoka wartość aktualnie zakontraktowanych środków sięgająca niemal 99% uniemożliwia dalszą kontraktację.</p>
<p>3.Potencjał beneficjentów funduszy europejskich</p>	<p>W 2018 r. zatwierdzono 5 WND na kwotę ogółem 49 055 052,52 EUR, w tym wkład UE 41 696 794,65 EUR (26,47% alokacji) i zawarto 5 UDA o tych samych wartościach. Jednocześnie zatwierdzono 30 WNP o łącznej wartości 10 747 592,55 EUR, w tym dofinansowanie UE 9 122 714,75 EUR.</p> <p>Narastająco zatwierdzono 18 WND na kwotę ogółem równą całkowitej kwocie wydatków kwalifikowalnych 166 094 291,67 EUR w tym dofinansowania UE 141 180 147,92 EUR, podpisano 18 umów o wartości 149 609 707,19 EUR, w tym dofinansowanie UE 127 047 940,55 EUR (80,67% alokacji). Zatwierdzono 75 WNP o wartości 34 728 675,45 EUR, w tym dofinansowanie UE 29 367 009,14 EUR(18,65 %). Kumulatywna wartość wydatków certyfikowanych do KE w ramach trzeciej osi priorytetowej wynosi 15 296 506,84 EUR, w tym współfinansowanie UE 13 002 030,75 EUR.</p> <p>Wskaźniki produktu: <i>Liczba punktów informacyjnych...oraz Liczba wspartych ZIT zostały osiągnięte w 100%, Liczba udzielonych konsultacji...osiągnęła 63,64%, Liczba uczestników form szkoleniowych...osiągnęła 65,45 % oraz Liczba udzielonych dotacji na</i></p>

	<p><i>realizację...osiągnęła 89,4%.</i></p> <p>Wskaźniki rezultatu: <i>Ocena jakości usług świadczonych przez PIFE osiągnął 90,4%, a Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów 4,53. Są to poziomy najwyższe od początku wdrażania POPT 2014-2020 i znacznie powyżej zakładanych wartości docelowych.</i></p> <p><i>W osi priorytetowej nie zdiagnozowano znaczących problemów wpływających na tempo jej realizacji. Poziom rozliczonych wydatków w 3 osi priorytetowej jest najniższy w całym Programie, jednak wynika to ze specyfiki projektów wieloletnich realizowanych w osi i rozplanowania wydatków aż do roku 2022.</i></p>
<p>4.Informacja i promocja</p>	<p>W 2018 r. nie złożono nowych WND i nie podpisano nowych UDA. Jednocześnie złożono 7 WNP o wartości 3 303 046,27 EUR, w tym dofinansowanie UE 2 807 589,33 EUR.</p> <p>Narastająco wartość wydatków całkowitych i kwalifikowalnych 3 złożonych WND wynosi 29 967 940,18 EUR, w tym dofinansowanie UE 25 472 749,15 EUR. Wartość podpisanych UDA wynosi 20 871 988,12 EUR, w tym dofinansowanie UE 17 741 189,90 EUR (97,48%). Zatwierdzono 22 WNP o wartości 10 179 811,27 EUR, w tym dofinansowanie UE 8 652 428,67 EUR (47,54%).</p> <p>Kumulatywna wartość wydatków certyfikowanych do KE w ramach czwartej osi priorytetowej wynosi 9 614 845,31 EUR, w tym współfinansowanie UE 8 172 618,42 EUR.</p> <p>Wskaźniki produktu: <i>Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego [14 685 522] został zrealizowany w 81,39 %, Liczba materiałów informacyjnych lub promocyjnych wydanych w formie elektronicznej [1 048 szt] zrealizowany w 106 % – poziom realizacji wskaźnika bardzo dynamicznie wzrósł w okresie sprawozdawczym, Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu [9] zrealizowany już w 81,81%.</i></p> <p>Wskaźnik rezultatu: <i>Odsetek respondentów dostrzegających wpływ funduszy europejskich na rozwój Polski osiągnął poziom 87%. Od początku obecnej perspektywy wartość wskaźnika jest znacząco wyższa od założonej wartości docelowej (65%), a osiągnięte wartości wskaźnika utrzymują się na stałym wysokim poziomie.</i></p> <p><i>W osi priorytetowej nie zdiagnozowano znaczących problemów wpływających na tempo jej realizacji. Postęp finansowy jest właściwy, a wartości wskaźników utrzymują się na satysfakcjonującym poziomie.</i></p>

3.2. Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu oraz dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Postęp rzeczowy i finansowy Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 został ujęty w poniższych tabelach:

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2018 r.²

Tabela 2. Wskaźniki produktu dla Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2018 r.³

Tabela 3. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014

Tabela 4. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności (art. 112 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

² Tabela 1. z Załącznika Tabele 1-15_2018 *Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”*

³ Tabela 3A z Załącznika Tabele 1-15_2018 *Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorie regionu dla EFRR; ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna”)*

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2018 r.

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	WARTOŚĆ ROCZNA										Uwagi
					2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	
Zasoby ludzkie															
Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności	%	5,99	2013	5,5	0	5,7	10,79	10,90	14,11						
Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE	Liczba	2,58	2013	3	0	n/d	1,09	0,50	2,44						
Skuteczny i efektywny system realizacji polityki spójności															
Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)	Liczba	44,49	2013	40	0	32,24	35,86	25,42	27,71						
Średnia ocena użyteczności Systemu Informatycznego SL 2014	Skala 1-5	3,61	2013	4	0	n/d	3,5	n/d	n/d						
Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych	%	46,72	2014	50	0	43	37	31,98	40,19						
Potencjał beneficjentów funduszy europejskich															
Ocena jakości usług świadczonych przez PIFE	%	79,9	2013	80	0	73,4	86,2	83,40	90,40						
Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów	Skala 1-5	4,08	2013	4,2	0	n/d	4,37	4,46	4,53						
Informacja i promocja															
Odsetek respondentów dostrzegających wpływ funduszy europejskich na rozwój Polski	%	64	2013	65	0	79	86	88,00	87,00						

Tabela 2. Wskaźniki produktu dla Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2018 r⁴.

Wskaźnik		Jednostka miary	Wartość docelowa (2023 r.)	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Zasoby ludzkie													
Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	8 748,77	56 512,53	95 795,42	147 188,07					
	Realizacja			0	0	31 562,48	68 739,64	111 962,69					
Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	839	2 987	4 381	5 685					
	Realizacja			0	0	528	1 196	2 616					
Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Szacowana realizacja	osoba	n/d	0	4 662	4 651	8 265	13 373					
	Realizacja			0	0	868	3 094	7 049					
Skuteczny i efektywny system realizacji polityki spójności													
Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	30	30	33	35					
	Realizacja			0	0	7	5	34					
Liczba użytkowników Systemu Informatycznego SL 2014	Szacowana realizacja	osoba	n/d	0	15 000	8 000	10 000	95 000					
	Realizacja			0	0	7 180	8 656	64 560					
Liczba utworzonych lub dostosowanych systemów informatycznych	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	2	5	6	9					
	Realizacja			0	0	2	7	4					
Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	50	88	148	169					
	Realizacja			0	0	32	75	117					
Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	153	281	565	651					
	Realizacja			0	0	57	251	420					
Liczba opracowanych ekspertyz	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	104	225	301	351					
	Realizacja			0	0	57	126	173					

⁴ Podane dane dot. realizacji wskaźników produktu są zgodne z danymi z wniosków o płatność zatwierdzonymi do 31.12.2018 roku. Wnioski zatwierdzone po tej dacie zostaną ujęte w kolejnym sprawozdaniu, zgodnie z Wytocznymi w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020.

Tabela 2. Wskaźniki produktu dla Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2018 r⁵

Wskaźnik		Jednostka miary	Wartość docelowa (2023 r.)	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Potencjał beneficjentów funduszy europejskich													
Liczba punktów informacyjnych na terenie kraju	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	77	78	77	75					
	Realizacja			0	0	78	79	75					
Liczba udzielonych konsultacji w ramach punktów informacyjnych	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	641 854	651 354	949 905	1 465 417					
	Realizacja			0	0	413 881	687 113	932 652					
Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Szacowana realizacja	osoba	n/d	0	31 200	32 094	96 128	147 495					
	Realizacja			0	0	4 486	75 843	96 540					
Liczba udzielonych dotacji na realizację projektów wzmacniających potencjał beneficjentów	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	220	221	257	1 217					
	Realizacja			0	0	34	1 087	1 088					
Liczba wspartych ZIT	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	17	17	17	17					
	Realizacja			0	0	17	17	17					
Informacja i promocja													
Liczba odwiedzin portalu informacyjnego / serwisu internetowego	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	10 000 000	10 000 000	16 148 358	18 042 408					
	Realizacja			0	0	6 045 419	8 958 319	14 685 522					
Liczba materiałów informacyjnych lub promocyjnych wydanych w formie elektronicznej	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	168	168	488	987					
	Realizacja			0	0	48	392	1 048					
Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Szacowana realizacja	szt.	n/d	0	6	6	11	11					
	Realizacja			0	0	5	8	9					

⁵ Podane dane dot. realizacji wskaźników produktu są zgodne z danymi z wniosków o płatność zatwierdzonymi do 31.12.2018 roku. Wnioski zatwierdzone po tej dacie zostaną ujęte w kolejnym sprawozdaniu, zgodnie z Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020.

3.4. Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabela 3. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014⁶

Oś priorytetowa	Podstawa obliczenia wsparcia Unii (Całkowite koszty kwalifikowalne lub publiczne koszty kwalifikowalne)	Finansowanie ogółem (EUR)	Stopa dofinansowania (w %)	Całkowite koszty kwalifikowalne wybranych do udzielenia wsparcia (EUR)	Procentowy udział wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych operacji wybranych do dofinansowania w alokacji całkowitych kosztów kwalifikowalnych dla danej osi priorytetowej [kolumna 7/kolumna 5 x 100]	Publiczne koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (EUR)	Całkowite wydatki kwalifikowalne zadeklarowane przez beneficjentów instytucji zarządzającej	Procentowy udział wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych przez beneficjentów w alokacji całkowitych kosztów kwalifikowalnych dla danej osi priorytetowej [kolumna 10/kolumna 5 x 100]	Liczba wybranych operacji	Całkowite wydatki kwalifikowalne poniesione i zapłacone przez beneficjentów i poświadczane Komisji do dnia 31.12.2018 r. ⁹
Oś priorytetowa 1	Całkowite koszty kwalifikowalne	578 380 428,00 EUR	85%	350 507 376,62 EUR	60,60%	350 507 376,62 EUR	245 299 363,09 EUR	42,41%	169	243 505 484,46 EUR
Oś priorytetowa 2		38 588 236,00 EUR	85%	41 781 823,56 EUR	108,28%	41 781 823,56 EUR	14 637 943,06 EUR	37,93%	51	14 417 855,90 EUR
Oś priorytetowa 3		185 294 118,00 EUR	85%	149 575 591,69 EUR	80,72%	149 575 591,69 EUR	34 549 422,61 EUR	18,65%	18	15 296 506,84 EUR
Oś priorytetowa 4		21 411 765,00 EUR	85%	20 871 988,12 EUR	97,48%	20 871 988,12 EUR	10 179 327,87 EUR	47,54%	3	9 614 845,31 EUR
Ogółem		823 674 547,00 EUR	85%	562 736 779,99 EUR	68,32%	562 736 779,99 EUR	304 666 056,63 EUR	36,99%	241	282 834 692,51 EUR
Suma całkowita		823 674 547,00 EUR	85%	562 736 779,99 EUR	68,32%	562 736 779,99 EUR	304 666 056,63 EUR	36,99%	241	282 834 692,51 EUR

⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz.U. L 286 z 30.9.2014, s. 1).

Tabela 4. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności (art. 112 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Oś priorytetowa	Charakterystyka wydatków	Rodzaje kategorii				Dane finansowe			
		1	2	7	8	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Publiczne koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Łączne wydatki kwalifikowalne zadeklarowane przez beneficjentów instytucji zarządzającej (EUR)	Liczba wybranych operacji
	Fundusz ¹	Zakres interwencji	Forma finansowania	Wymiar rodzajów działalności gospodarczej	Wymiar lokalizacji				
oś 1	Fundusz Spójności	121 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola	01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	350 507 376,62 EUR	350 507 376,62 EUR	245 299 363,09 EUR	169
oś 2		121 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola	01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	38 574 634,20 EUR	38 574 634,20 EUR	13 030 290,31 EUR	49
		122 - Ewaluacja i badania	01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	3 207 189,36 EUR	3 207 189,36 EUR	1 607 652,75 EUR	2
oś 3		121 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola	01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	113 605 394,92 EUR	113 605 394,92 EUR	20 173 246,80 EUR	15
		123 - Informacja i komunikacja	01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	35 970 196,77 EUR	35 970 196,77 EUR	14 376 175,81 EUR	3
oś 4		123 - Informacja i komunikacja	01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	20 871 988,12 EUR	20 871 988,12 EUR	10 179 327,87 EUR	3
RAZEM			01 - dotacja bezzwrotna	18 - Administracja publiczna	PL	562 736 779,99 EUR	562 736 779,99 EUR	304 666 056,63 EUR	241

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W 2018 roku zgodnie z planem ewaluacji POPT przeprowadzono „Ewaluację śródkresową PO PT 2014 – 2020”. Ewaluacja zaplanowana została do realizacji w dwóch częściach: część pierwsza, główna obejmowała przygotowanie raportu metodologicznego, przeprowadzenie badań w 2018 r., przygotowanie raportu końcowego oraz zaprezentowanie wyników badania. Część druga obejmowała przygotowanie oceny eksperckiej wartości wskaźników rezultatu PO PT 2014 – 2020 osiągniętych na koniec 2018 r.

Celem badania była ocena stanu realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020 w połowie okresu wdrażania. Wytyczono następujące obszary badawcze:

- I. Weryfikacja przyjętej logiki interwencji PO PT 2014-2020 w kontekście dotychczasowego przebiegu realizacji Programu;
- II. Ocena postępu rzeczowego i finansowego PO PT 2014-2020 w odniesieniu do zakładanych rezultatów Programu;
- III. Ocena stopnia realizacji celów PO PT 2014-2020;
- IV. Ocena wdrażania wybranych obszarów tematycznych PO PT 2014 – 2020;
- V. Ocena systemu zarządzania i wdrażania PO PT 2014-2020;
- VI. Wskazanie rekomendacji w dziedzinie pomocy technicznej na potrzeby obecnego i przyszłego okresu programowania.

Ewaluatorzy pozytywnie ocenili zarówno logikę interwencji POPT, jak też system zarządzania i wdrażania Programu. Oceniając postęp rzeczowy, należy opierać się na wynikach drugiej części badania, która dotyczy poziomu realizacji ośmiu wskaźników rezultatu zdefiniowanych na potrzeby POPT wg stanu na koniec 2018 r. Ewaluatorzy stwierdzili, że cztery ze wskaźników: *średni czas zatwierdzenia projektu*, *ocena jakości usług świadczonych przez PIFE*, *ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów*, *odsetek respondentów dostrzegających wpływ funduszy europejskich na rozwój Polski* osiągają co roku wartości wyższe od zakładanej wartości docelowej i nie ma podstaw do przypuszczania, by miało się to zmienić.

Pozostałe cztery wskaźniki na koniec 2018 roku osiągnęły wartości niższe od docelowej. Osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika *Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE* jest w opinii ewaluatorów możliwe, zwłaszcza że intensywne przygotowania do nowej perspektywy wywołają zwiększone zapotrzebowanie na szkolenia. W przypadku wskaźnika *Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych* osiągnięcie wartości docelowej również jest możliwe, niezbędne jest jednak doskonalenie procesu wyboru wykonawców badań oraz poprawa współpracy zamawiających badania z wykonawcami. Ze względu na zbyt małą częstotliwość pomiaru ewaluatorom trudno ocenić szanse na osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika *Średnia ocena użyteczności systemu informatycznego SL2014* jednak doświadczenia z poprzedniego okresu pokazują, że nie będzie to łatwe, jednak jest możliwe, pod warunkiem dobrej współpracy z użytkownikami i szybkiego reagowania na ich potrzeby.

Z dużym prawdopodobieństwem można natomiast stwierdzić, że nie uda się osiągnąć zakładanej wartości docelowej wskaźnika *Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych*

w politykę spójności. Wszelkie możliwe do podjęcia działania mogą zmniejszyć skalę fluktuacji, ale nie do tak niskiego jak poziomu jak zakładano konstruując wskaźnik.

Postęp finansowy mierzony kontraktacją został uznany za bardzo wysoki. Jednocześnie, ewaluatorzy zauważyli, że jest znaczna rozbieżność między poziomem zakontraktowanych a wydatkowanych środków. Powyższe, jak już zauważono, wynika ze specyfiki programu i licznych, wieloletnich projektów, w których wydatkowanie środków rozłożone jest na kilka lat. Postęp finansowy mierzony rozliczonymi wydatkami uznano za adekwatny do upływu czasu z wyjątkiem osi 1, gdzie jest on zbyt duży.

Oceniając stopień realizacji celów PO PT 2014-2020 należy przypomnieć, że głównym celem Programu jest zapewnienie sprawnego systemu realizacji polityki spójności w latach 2014-2020. O realizacji tego celu świadczyć będzie funkcjonowanie sprawnego systemu, a więc realizowanie wszystkich stawianych przed nim funkcji – strategicznej, wdrożeniowej i refleksyjnej. Badanie pokazało, że PO PT właściwie i zgodnie z potrzebami, wspiera powyższe funkcje systemu, a bez wsparcia ze strony PO PT ich realizacja byłaby silnie zagrożona. Można więc stwierdzić, że cele PO PT są osiągnięte odpowiednio do stopnia zaawansowania wdrażania Programu i całej polityki spójności.

Jednak należy pamiętać, że w otoczeniu systemu wdrażania, który jest kontekstem wdrażania PO PT zaszły i nadal zachodzą zmiany, które mogą wpłynąć na realizację polityki spójności w kolejnych latach, zagrażając osiągnięciu postawionych przed nią celów, a tym samym mogą zagrażając realizacji celów PO PT 2014-2020. Mamy tu do czynienia z paradoksem – ponieważ zagrożenia te wynikają z obiektywnie pozytywnego zjawiska – radykalnego spadku bezrobocia w ostatnich latach. Ma to wpływ na fluktuację kadr zaangażowanych w realizację polityki spójności i problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów, a także na problemy beneficjentów z realizacją projektów, zwłaszcza inwestycyjnych, ze względu na wzrost cen usług.

Wśród najważniejszych rekomendacji ewaluatorzy zaproponowali m.in.: wyłonienie wzorcowych rozwiązań w ramach MRM, wypracowanie nowej koncepcji informowania o FE w nowej perspektywie, dokładną analizę i przenegocjowanie kwestii wynagrodzeń kadr realizujących zadania w ramach polityki spójności, gdyż zagrożone jest finansowanie kosztów wynagrodzeń kadr realizujących zadania w ramach polityki spójności.

Generalnie należy uznać, że wdrażanie PO PT przebiega zgodnie z planem, jednak bezwzględnie trzeba podkreślić, że zmiany zachodzące w otoczeniu systemu wdrażania polityki spójności zagrażają osiągnięciu celów PO PT.

5. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Jak już sygnalizowano powyżej, monitoring kontraktacji i wydatkowania środków prowadzony przez IZ POPT oraz analiza potrzeb beneficjentów bezwzględnie wskazują na konieczność dokonania realokacji w Programie.

Powołując się w tym miejscu również na badanie *mid-term* Programu należy zauważyć, że głównym problemem w osi 1 może wkrótce okazać się brak środków na finansowanie wynagrodzeń. Pod koniec okresu programowania może pojawić się luka finansowa, wynikająca z faktu, że system instytucjonalny ustalił się już po przyjęciu Programu. Biorąc też pod uwagę specyfikę osi 2 i fakt, że w ramach systemu wdrażania funduszy europejskich pojawiają się wciąż nowe potrzeby, z których

część związana jest z przygotowaniem kolejnej perspektywy finansowej, np. opracowanie nowego systemu informatycznego na lata 2020-2027 będzie kosztowało ok 40 mln PLN, należy uznać, że zaplanowane w priorytecie środki są niewystarczające z uwagi na wyższe niż pierwotnie zakładano potrzeby beneficjentów. Jednocześnie projekty dotacyjne realizowane w osi 3 generują duże oszczędności.

W związku z powyższym konieczne będzie dokonanie zmian i realokacji w Programie, które w optymalny sposób pozwolą wykorzystać dostępne środki i odpowiedzieć na zidentyfikowane potrzeby.

IZ POPT rozpoczęła prace uzgodnieniowe mające na celu zapewnienie sprawnego procesu wdrażania POPT, a tym samym zaspokojenie potrzeb wynikających z wdrażania Umowy Partnerstwa poprzez dokonanie stosownych przesunięć środków między osiami priorytetowymi POPT oraz osiami PT w różnych programach krajowych. W 2018 r. prowadzony był audyt operacji w ramach I, II oraz III próby projektów wybranych przez Instytucję Audytową. Wg stanu na 31 grudnia 2018 r. IZ otrzymała wszystkie informacje pokontrolne w ramach I, II oraz III próby audytu operacji (odpowiednio 9, 10 oraz 11 wyników kontroli audytowanych projektów). Dodatkowo przekazano wyniki audytu próby ujemnej w zakresie 5 projektów (całość próby). W audytowanych projektach zidentyfikowano nieprawidłowości w projektach nr POPT.03.01.00-00-0026/15 oraz POPT.01.01.00-00-0196/18-001.

Ponadto POPT 2014-2020 podlegał czynnościom kontrolnym prowadzonym we wrześniu 2018 r. przez ETO w ramach "Kontroli wykonania zadań w zakresie kosztów wdrażania funduszy spójności". POPT 2014-2020 były również przedmiotem kontroli ETO w okresie wrzesień - grudzień 2018 r. w ramach "Kontroli do celów poświadczenia wiarygodności za rok 2018". Kontrola obejmowała zarówno systemy, jak i próbę operacji. Badaniem zostały objęte takie elementy systemu jak strategia audytu i podejście do doboru próby przyjęte przez instytucję audytową, identyfikacja, kwantyfikacja i ekstrapolacja błędów w operacjach, a także obliczenie wysokości odnośnych korekt finansowych oraz ich realizacja. Ostateczne wyniki kontroli ETO nie zostały jeszcze przekazane. We wrześniu 2018 r. przeprowadzona została również kontrola służąca potwierdzeniu spełniania kryteriów desygnacji na rok obrachunkowy 2018/2019. Sformułowano 6 ustaleń, wyznaczono termin na wdrożenie rekomendacji poprzez aktualizację Instrukcji Wykonawczej IZ POPT na I półrocze 2019 r.

W okresie marzec - wrzesień 2018 r. przeprowadzony został "Audyt bezpieczeństwa systemu informatycznego oraz środowiska informatycznego, w którym funkcjonuje system SL2014-PT", w wyniku którego dokonano 16 ustaleń. Stan wdrożenia rekomendacji będzie przedmiotem audytu follow-up. W I półroczu 2018 przeprowadzony został dodatkowy audyt Systemu Zarządzania i Kontroli POPT 2014-2020. W wyniku badania nie stwierdzono ustaleń.

Jednocześnie, w przeprowadzonym w II półroczu 2018 r. "Audycie Systemu Zarządzania i Kontroli POPT 2014-2020" stwierdzono 4 ustalenia. Stan wdrożenia rekomendacji będzie przedmiotem audytu follow-up.

W 2018 roku przekazano do MF dwie informacje o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE. Za I kwartał informacja dotyczyła nieprawidłowości zidentyfikowanej w projekcie nr POPT.03.01.00-00-0001/15, realizowanym przez Departament Regionalnych Programów Operacyjnych w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Kwota nieprawidłowości to 18 762,1874 EUR (80 729,94 PLN), a wartość UE 15 947,8595 EUR (68 620,45 PLN). Informacja za II kwartał 2018 r., dotyczyła nieprawidłowości zidentyfikowanej w projekcie nr POPT.01.01.00-00-

0143/17, realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Kwota nieprawidłowości to 109 122,058 EUR (469 530,39 PLN) w tym dofinansowanie UE 92 753,751 EUR (399 100,84 PLN). Jednocześnie w 2018 r. nie odnotowano żadnych podejrzeń nadużyć finansowych.

6. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Ogółem na realizację POPT 2014-2020 przeznaczono z Funduszu Spójności oraz środków krajowych **823,67 mln euro**.

Beneficjentami działań współfinansowanych w ramach POPT 2014-2020 są instytucje systemu wdrażania FE, głównie urzędy administracji publicznej oraz tzw. instytucje otoczenia Umowy Partnerstwa oraz instytucje kluczowe dla poszczególnych obszarów wsparcia. Wszystkie projekty realizowane są w trybie pozakonkursowym.

W okresie sprawozdawczym złożono i zatwierdzono 61 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę wydatków równą 187 221 222 EUR w tym dofinansowanie UE **154 612 659,53 EUR**, co stanowi 22,08% alokacji, zawarto 63 umowy na łączną kwotę wydatków 188 240 557,85 EUR, w tym dofinansowania UE **155 479 095,34 EUR**, co stanowi 22,21 % alokacji. W 2018 roku zatwierdzono 311 wniosków o płatność na łączną kwotę wydatków 124 152 246,52 EUR w tym wkład UE 101 597 404,76 EUR co oznacza, że rozliczono 14,51% przyznanej alokacji. Jednocześnie poświadczono do KE wydatki o ogólnej wartości 282 834 692,51 EUR.

W 2018 r. dokonano zmian w zapisach kilku dokumentów dotyczących wdrażania POPT 2014-2020 w tym, m.in. w:

- *Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych*, którego aktualizacja była podyktowana podpisaniem pomiędzy MliR a MPiT w dniu 11 czerwca 2018 r. *Porozumieniem w sprawie współpracy w obszarze innowacyjności gospodarki*, co spowodowało konieczność dodania MPiT do listy beneficjentów Programu i zmianę SZOOP.
- *Wytycznych w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej* (obowiązują dla POPT 2014-2020 oraz komponentów pomocy technicznej krajowych i regionalnych programów operacyjnych). Najważniejsze zmiany to dostosowanie rozdziału dotyczącego trybu i warunków wyboru projektów do zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy wdrożeniowej.
- *Instrukcji wykonawczej Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna 2014-2020*. Główne zmiany obejmowały usunięcie rozdziału dotyczącego identyfikacji projektów, aktualizację procedury obsługi wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność a także wzorów umów/porozumień/decyzji o dofinansowaniu. Konieczność aktualizacji instrukcji wynikała przede wszystkim z dostosowania do nowej wersji *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* oraz znowelizowanej ustawy wdrożeniowej.
- *Instrukcji do wniosku o dofinansowanie projektu składanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020*, zmieniono sekcję 4 WND. Powyższe wynikało z zapisów *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach*

funduszy unijnych na lata 2014-2020, obowiązujących od 5 kwietnia 2018 r.

W 2018 roku odbyło się jedno posiedzenie Komitetu Monitorującego, podczas którego przyjęte zostało *Sprawozdanie roczne z realizacji Programu za rok 2017*.

15 listopada 2018 r. IZ POPT zorganizowała spotkanie dla beneficjentów dedykowane m.in. kwestiom związanym ze zmianami dot. realizacji zasady dostępności, zasadom oznakowania projektów POPT tablicami pamiątkowymi, zagadnieniom dotyczące RODO, a także weryfikacji administracyjnej oraz kontrolom na miejscu realizacji projektów i najczęściej popełnianym błędom oraz dobrym praktykom w tym obszarze.

22 listopada 2018 r. odbyło się spotkanie grupy sterującej ds. pomocy technicznej, podczas którego przedstawiono i omówiono wnioski z ewaluacji mid-term POPT 2014 – 2020, dyskutowano nt programowania i przyszłości pomocy technicznej w okresie 2021-2027 oraz omówiono zasady oznaczania projektów realizowanych w ramach PT.

Dzięki prowadzonemu monitoringowi oraz analizie potrzeb beneficjentów, w bieżącym okresie sprawozdawczym IZ POPT zdecydowała o konieczności wprowadzenia zmian w Programie i dokonaniu realokacji środków. W II połowie 2018 r. rozpoczęto prace mające na celu wprowadzenie stosownych zmian w POPT.

7. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia UE nr 1302/2013)

7.1 Informacje zawarte w części A i realizacja celów programu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia UE nr 1302/2013)

Oś Priorytetowa 1. Zasoby ludzkie

Postęp finansowy w realizacji 1. priorytetu jest płynny i przewidywalny, co wynika z typu realizowanych w osi działań i ich powtarzalności. Kontraktacja środków w działaniu wynosi 57,48% dostępnej alokacji UE, a wykorzystanie alokacji, mierzone jako wartość wydatków kwalifikowalnych w złożonych wnioskach o płatność, jest na poziomie 42,41%. Jednocześnie poświadczone przez IC wydatki stanowią 42,10% alokacji UE dostępnej dla osi. Tym samym widoczne jest, że postęp finansowy wyprzedza upływ czasu przewidziany na wdrożenie Programu.

Powołując się w tym miejscu na badanie *mid-term* Programu należy zauważyć, że w opinii ewaluatorów głównym problemem w osi 1 może wkrótce okazać się brak środków na finansowanie wynagrodzeń. Pod koniec okresu programowania w latach 2020 – 2022 może pojawić się luka finansowa. Sytuacja ta wynika z faktu, że ostateczna forma systemu instytucjonalnego ustaliła się już po przyjęciu Programu. IZ POPT rozpoczęła w okresie sprawozdawczym prace mające na celu zapobieżenie powyższej sytuacji poprzez dokonanie stosownych realokacji między osiami priorytetowymi POPT oraz osiami PT w innych programach krajowych (PO liś).

Celami szczegółowymi priorytetu jest zapewnienie niezbędnych warunków pracy oraz odpowiedniego poziomu zatrudnienia, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją polityki spójności przez wysoko wykwalifikowanych pracowników. Realizacja celów szczegółowych jest mierzona dwoma wskaźnikami rezultatu: *Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności*, który wyniósł 14,11% przy założonej wartości

docelowej równej 5,5% oraz *Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE* wynosząca 2,44 przy założonej wartości docelowej równej 3.

Z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że nie uda się osiągnąć zakładanej wartości docelowej wskaźnika *Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności*, która znacznie odbiega od założonej wartości docelowej. Wszelkie możliwe do podjęcia działania mogą zmniejszyć skalę fluktuacji, ale w opinii ewaluatorów osiągnięcie założonego poziomu docelowego nie jest realne.

IZ POPT, zgodnie z rekomendacjami z badania ewaluacyjnego *mid-term* zleciła pogłębione badanie zatrudnienia w obszarze obsługi funduszy europejskich, które jest obecnie na początkowym etapie realizacji. Niezależnie od prowadzonego badania, już można stwierdzić, że niezwykle dynamiczna, zwykła tendencja wartości wskaźnika nie jest spowodowana błędną konstrukcją Programu czy systemu wdrażania funduszy europejskich, a wynika z ogólnej sytuacji na rynku pracy diametralnie różnej od sytuacji, która była pod koniec wdrażania perspektywy 2007-2014.

Drugi ze wskaźników rezultatu *Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE* w okresie sprawozdawczym przybrał w 2018 r. tendencję zwykłą i jest duża szansa na osiągnięcie zakładanej wartości docelowej na koniec okresu wdrażania, gdyż kolejne lata będą czasem intensyfikacji szkoleń w związku z nowym okresem programowania.

Realizacja wskaźników finansowych i rzeczowych w osi priorytetowej wskazuje na pewne siły zewnętrzne, które niekorzystnie wpływają na osiągnięcie celów POPT. Ewaluatorzy sugerują, że czynnikiem sprzyjającym realizacji celów Programu byłoby pogorszenie się sytuacji na rynku pracy, jednak zdecydowanie jest to czynnik wysoce niepożądany.

Oś priorytetowa 2. Skuteczny i efektywny system realizacji polityki spójności

Kontraktacja środków w działaniu wynosi 98,84% dostępnej alokacji UE, a wykorzystanie alokacji, mierzone jako wartość wydatków kwalifikowalnych w złożonych wnioskach o płatność, jest na poziomie 37,93%. Jednocześnie poświadczane przez IC wydatki stanowią 37,36% alokacji UE dostępnej dla osi.

Biorąc pod uwagę specyfikę osi i fakt, że znaczna większość realizowanych projektów to projekty wieloletnie, uwzględniające wydatki zaplanowane na kilka lat, nie powinien dziwić bardzo wysoki poziom kontraktacji środków, a tempo ponoszenia i rozliczania wydatków jest proporcjonalna do upływu czasu przewidzianego na wdrożenie Programu. Należy jednak zauważyć, że w ramach systemu wdrażania funduszy europejskich pojawiają się wciąż nowe potrzeby, z których część np. opracowanie nowego systemu informatycznego na lata 2020-2027 związana jest z przygotowaniem kolejnej perspektywy finansowej. Szacowany koszt nowego systemu informatycznego to ok 40 mln PLN. W związku z powyższym konieczne będzie dokonanie zmian i realokacji w Programie, które w optymalny sposób pozwolą odpowiedzieć na zidentyfikowane potrzeby i wykorzystać dostępne środki.

Celami szczegółowymi wyznaczonymi do realizacji w tym obszarze są: sprawna realizacja kluczowych procesów systemu realizacji polityki spójności, sprawnie działające i użyteczne systemy informatyczne oraz skuteczny system wymiany doświadczeń oraz przepływu informacji pomiędzy uczestnikami systemu realizacji polityki spójności. Wskaźniki rezultatu, które są monitorowane to: *średni czas zatwierdzania projektu*, osiągnięty na poziomie 27,71 dnia, przy wartości docelowej 40 dni, co świadczy o bardzo dużej sprawności systemu; *średnia ocena skuteczności systemu*

informatycznego SL 2014 została oceniona w badaniu ankietowym w 2016 r. na 3,5, przy wartości oczekiwanej 4. Kolejna edycja badania odbędzie się w 2020 roku. Ostatni ze wskaźników rezultatu to *odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych*, który na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 40,19%. W przypadku tego wskaźnika należy zauważyć, że duża liczba badań ewaluacyjnych generuje liczne rekomendacje, których wdrożenie wymaga często znacznego nakładu pracy i czasu, tym samym bezwładność w procesie osiągnięcia docelowej wartości wskaźnika jest bardzo duża.

Realizacja wskaźników finansowych i rzeczowych w osi priorytetowej wskazuje na sprawne funkcjonowanie obszarów objętych wsparciem w ramach POPT.

Oś priorytetowa 3 Potencjał beneficjentów funduszy Europejskich.

Kontraktacja środków w działaniu wynosi 80,67% dostępnej alokacji UE, a wykorzystanie alokacji, mierzone jako wartość wydatków kwalifikowalnych w złożonych wnioskach o płatność, jest na poziomie 18,65%. Jednocześnie poświadczane przez IC wydatki stanowią 8,26% alokacji UE dostępnej dla osi.

W osi 3 realizowane są między innymi projekty dotacyjne, w ramach których na zasadzie kaskady, udzielane jest dalsze wsparcie. Czas rozliczania takich projektów jest znacznie dłuższy niż w pozostałych projektach POPT tj. dopiero po zatwierdzeniu rozliczenia dotacji możliwe jest uwzględnienie jej we wnioskach o płatność. IZ POPT zidentyfikowała w osi 3. możliwość wystąpienia oszczędności w projektach dotacyjnych, które będzie można przenieść do tych osi POPT, w których stwierdzono niedobór środków. Taka możliwość jest obecnie rozważana przez IZ POPT. **Głównym celem** osi 3. jest rozwój potencjału beneficjentów ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru terytorialnego polityki spójności. Wskaźniki rezultatu, które monitorują działanie niezmiennie osiągają bardzo wysokie poziomy i tak *ocena jakości usług świadczonych przez PIFE* na podstawie badania jakości obsługi klienta osiągnęła wynik 90,40% , przy wartości docelowej 80%, natomiast *ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów* od początku wdrażania Programu wykazuje tendencję wzrostową i osiągnęła w 2018 roku poziom 4,53 przy wartości docelowej 4,2. Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki należy stwierdzić, że ogólnopolska sieć punktów informacyjnych działa sprawnie, a jakość udzielanego wsparcia dla beneficjentów jest realizowana na wysokim poziomie.

Realizacja wskaźników finansowych i rzeczowych w osi priorytetowej wskazuje na bardzo sprawne funkcjonowanie obszarów objętych wsparciem w ramach POPT i mniejsze zapotrzebowanie na środki finansowe niż pierwotnie zakładano.

Oś priorytetowa 4 Informacja i promocja.

Kontraktacja środków w działaniu wynosi 97,48% dostępnej alokacji UE, a wykorzystanie alokacji, mierzone jako wartość wydatków kwalifikowalnych w złożonych wnioskach o płatność, jest na poziomie 47,54%. Jednocześnie poświadczane przez IC wydatki stanowią 44,90% alokacji UE dostępnej dla osi. Niespójność między poziomem kontraktacji, a poziomem rozliczania środków wynika z faktu, że w ramach osi realizowane są 3 projekty wieloletnie, z których dwa zakończą się dopiero w 2020 r. Tym samym można uznać, że postęp finansowy w ramach osi jest właściwy i proporcjonalny do czasu wdrażania POPT i pozwala założyć, że przy utrzymaniu dynamiki środki na tę oś priorytetową zostaną w pełni wykorzystane.

Celem osi jest zapewnienie dopasowanego do potrzeb odbiorców przekazu w zakresie celów i korzyści z wdrażania polityki spójności. Realizacja tego celu ma przynieść rezultat w postaci

wysokiego poziomu świadomości na temat wpływu funduszy europejskich na rozwój kraju i jakości życia obywateli. Wskaźnik rezultatu tj. *odsetek respondentów dostrzegających wpływ funduszy europejskich na rozwój Polski* od 2015 r. utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, a na koniec 2018 r. osiągnął 87% przy wartości docelowej równej 65%. Powyższe dane pokazują, że prowadzone liczne działania informacyjno – promocyjne od początku wdrażania perspektywy 2014-2020 spełniają swoją rolę i dzięki nim świadomość społeczeństwa nt funduszy europejskich jest bardzo wysoka.

7.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art.50 ust 4 i art. 111 ust. 4akapit drugi lit e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Na każdym etapie zarządzania i wdrażania POPT podejmowane są działania zapobiegające dyskryminacji.

W czerwcu dokonano zmian w systemie SL 2014-2020 PT w sekcji 4 *Wniosku o dofinansowanie* w związku z publikacją nowych *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*.

Dotychczasowa zasada *Wpływ projektu na zasadę równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji*, została rozdzielona na dwie tj. *Pozytywny wpływ projektu na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami*, gwarantującą, że dofinansowanie dostaną tylko projekty o pozytywnym wpływie na zasadę niedyskryminacji oraz *Wpływ projektu na zasadę równości szans kobiet i mężczyzn*, gdzie beneficjent o ile nie wykaże wpływu pozytywnego, musi wytłumaczyć, dlaczego wpływ projektu na zasadę jest neutralny. Od 2018 r. beneficjent wnoszący o wsparcie z POPT musi pochylić się nad *Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-2020* i adekwatnie uwzględnić w projekcie. 15 listopada 2018 r. podczas spotkania z beneficjentami POPT, szczegółowo omówiono powyższe zmiany.

Kontrola projektu obejmuje weryfikację, czy zadeklarowane działania w obszarze promowania równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn były realizowane zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie i informacjami wskazanymi w sprawozdaniach.

W 2018 r. m.in. następujące przedsięwzięcia w POPT dotyczyły lub/oraz ukierunkowane były na promowanie wiedzy nt zapobiegania dyskryminacji:

- projekty w działaniu 1.1 – finansowanie wynagrodzeń na ujednoliconych zasadach, gdzie beneficjenci deklarują, że „(...) przestrzegane są zasady równości szans, które gwarantują brak dyskryminacji pracowników. Przejrzyste zasady naboru pracowników (opisane w ustawie o służbie cywilnej) zapewniają równe szanse wszystkim spełniającym kryteria formalne niezależnie od płci, rasy, pochodzenia, wieku, stopnia niepełnosprawności, orientacji seksualnej, wyznawanej religii lub światopoglądu. Także zasady wynagradzania pracowników nie są zróżnicowane ze względu na powyższe zmienne”;

- finansowanie grup roboczych, wymiany doświadczeń w obszarze zapobiegania dyskryminacji –

poprzez współfinansowanie spotkań, konferencji, platform wymiany doświadczeń (finansowanie podkomitetu do spraw monitorowania zasady partnerstwa);

- portal www.funduszeuropejskie.gov.pl dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i do wymagań WCAG 2.0. Elementy graficzne posiadają tekst alternatywny, można manipulować rozmiarem tekstów za pomocą skrótów klawiaturowych;

- szkolenia *W świecie osób z niepełnosprawnością sensoryczną i ruchową* dla członków i zastępców Grupy Sterującej ds. informacji i promocji FE;

- działania upowszechniające i edukacyjne w zakresie prostego języka, m.in.: zorganizowano Forum na Rzecz Prostego Języka, przeprowadzono szkolenia wewnętrzne dla pracowników MliR i szkolenia stacjonarne dla liderów prostego języka z systemu FE oraz powołano międzydepartamentalny zespół ds. prostego języka, który wypracował wnioski/postulaty dotyczące upraszczania komunikacji, do wprowadzenia w urzędach systemowo;

- prowadzono dwie kampanie informacyjno-promocyjne programu „Dostępność+”, których celem było uświadamianie społeczeństwu, wagi tematu oraz korzyści, jakie Program przyniesie m.in. osobom z niepełnosprawnościami, seniorom i rodzinom z małymi dziećmi.

7.3 Zrównoważony rozwój (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit f) rozporządzenia UE nr 1302/2013)

W obszarze przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju w POPT 2014-2020 w okresie sprawozdawczym nie zaszły żadne zmiany. Jak dotychczas, interwencje przewidziane do realizacji w POPT 2014-2020 nie mają charakteru inwestycyjnego, w związku z tym program ma neutralny wpływ na zasadę zrównoważonego rozwoju. Potwierdza to między innymi fakt zwolnienia projektu POPT 2014-2020 przez właściwe organy tj. Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z zapisami programu, tam gdzie jest to uzasadnione, zasada zrównoważonego rozwoju jest i będzie realizowana poprzez włączenie zagadnień z nią związanych do tematyki wsparcia realizowanego przez POPT 2014-2020. W szczególności w ramach Programu działaniami przyczyniającymi się do realizacji polityki zrównoważonego rozwoju są:

-rozwój i utrzymanie krajowego systemu informatycznego oraz budowa, rozwój i utrzymanie lokalnego systemu informatycznego dla IZ POPT 2014-2020 i osi priorytetowych pomocy technicznej w krajowych PO stanowiących alternatywę dla dotychczasowej formy sprawozdawczości i archiwizacji dokumentacji projektowych w formie papierowej

-zapewnienie finansowania Krajowej Sieci: „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”, która jest forum współpracy oraz wymiany wiedzy, opinii, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy organami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska.

Podobnie jak w przypadku promowania równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz zapobiegania dyskryminacji przy wyborze projektów złożonych do dofinansowania przeprowadzana jest ocena zgodności złożonego wniosku z horyzontalną zasadą zrównoważonego rozwoju. Wybierane do dofinansowania są jedynie te projekty, których wpływ na politykę zrównoważonego rozwoju jest co najmniej neutralny. Oznacza to, że realizacja projektu nie będzie prowadziła do degradacji lub znacznego pogorszenia stanu środowiska naturalnego. Na etapie monitorowania realizacji projektu

beneficjent będzie przedstawiał informacje na temat działań podjętych w celu przestrzegania powyższej polityki, których weryfikacja będzie prowadzona podczas kontroli.

7.4 Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia UE nr 1302/2013)

Nie dotyczy POPT.

7.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 akapit pierwszy lit c) rozporządzenia UE nr 1302/2013)

Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 został przygotowany z uwzględnieniem zasady partnerstwa przy aktywnym udziale członków powołanej Grupy roboczej do spraw wsparcia przygotowania POPT 2014-2020. W prace Grupy poza przedstawicielami administracji rządowej, zostali włączeni reprezentanci urzędów marszałkowskich, organizacji pełniących rolę partnerów społeczno-gospodarczych oraz parasolowych organizacji pozarządowych. Projekt Programu został też poddany szerokiej konsultacji społecznej. Do udziału w konsultacjach zaproszeni zostali wszyscy zainteresowani. Ogłoszenie o ich rozpoczęciu zostało zamieszczone w dzienniku ogólnopolskim oraz na stronach internetowych ministerstwa obsługującego ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Dodatkowo IZ POPT 2014-2020 wysłała pisemne zaproszenie do udziału w konsultacjach do ponad 200 instytucji.

Kluczową rolę we wdrażaniu POPT 2014-2020 pełni Komitet Monitorujący, w którego pracach uczestniczą przedstawiciele partnerów na zasadach pełnoprawnych członków. Zapewniony został otwarty i przejrzysty wybór partnerów, a skład Komitetu Monitorującego dąży do równowagi pomiędzy przedstawicielami wchodzącymi w jego skład w celu realizacji zasady partnerstwa. Członkowie Komitetu Monitorującego POPT 2014-2020 mają zagwarantowany dostęp do aktualnych informacji oraz analiz. Umożliwiony został im też udział w szkoleniach, a także możliwość zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy. Członkom Komitetu Monitorującego POPT 2014-2020 są także zwracane koszty ponoszone w związku z udziałem w posiedzeniach.

Zasada partnerstwa uwzględniona jest także w procesie wyboru projektów do dofinansowania ze środków POPT 2014-2020. Jednym z wymaganych pól w formularzu wniosku o dofinansowanie jest SEKCJA 4 - Zasady horyzontalne UE w tym punkt pierwszy: „wpływ projektu na zasadę partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów”. Wybierane do dofinansowania są jedynie te projekty, których wpływ na zasadę partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów jest co najmniej neutralny. Na etapie monitorowania realizacji projektu beneficjent przedstawia informacje na temat działań podjętych w celu przestrzegania powyższej zasady, których weryfikacja jest prowadzona podczas kontroli.

Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa jest realizowana dzięki udziałowi partnerów w systemie sprawozdawczości – akceptacja sprawozdań z realizacji POPT przez KM oraz udział w dyskusjach nad wynikami ewaluacji Programu.

Tym samym wdrażanie Programu jest zgodne z założeniami *Europejskiego Kodeksu Postępowania ws. Partnerstwa (Code of Conduct)*, przygotowanego przez Komisję Europejską na podstawie zapisów rozporządzenia ogólnego i stanowi podstawę dla Państw Członkowskich we wdrażaniu zasady

partnerstwa.

Jednocześnie proces wdrażania POPT 2014-2020 jest zgodny z zasadami określonymi w horyzontalnych krajowych wytycznych w zakresie komitetów monitorujących i realizacji zasady partnerstwa.

Wśród inicjatywy finansowanych ze środków POPT 2014-2020 przekładających się na praktyczną realizację zasady partnerstwa w okresie sprawozdawczym nadal wymienić należy m.in.:

- finansowanie funkcjonowania Komitetu Monitorującego Pomoc Techniczna 2014-2020 (w tym zwrot kosztów podróży parterom);
- finansowanie funkcjonowania Komitetu ds. Umowy Partnerstwa i podkomitetów, w tym Podkomitetu do spraw monitorowania zasady partnerstwa,
- finansowanie sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi "Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju".

8. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA

8.1. Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

Zgodnie z planem ewaluacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w 2018 roku przeprowadzono pierwszą część *Ewaluacji śródkresowej Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020*. Celem badania było kompleksowe podsumowanie interwencji w ramach POPT 2014-2020 w połowie okresu programowania. Ewaluatorzy opracowali liczne wnioski i rekomendacje, które są cennym źródłem informacji i zostaną wykorzystane, tam, gdzie będzie to mieć zastosowanie, zarówno podczas wdrażania POPT 2014-2020, jak również podczas konstruowania wsparcia na lata 2020-2027. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze z rekomendacji oraz kroki poczynione przez IZ POPT celem ich wdrożenia.

IZ POPT częściowo przyjęła rekomendację dotyczącą korekty definicji wytypowanych wskaźników służących monitorowaniu PO PT 2014-2020 oraz oszacowania historycznych wartości wskaźników wg nowych definicji. Zdecydowano, że z uwagi na stan zaawansowania wdrażania Programu dokonywanie zmian w metodologii na obecnym etapie wdrażania jest nieefektywne. Dlatego też podjęto decyzję, że w przypadku, gdy podobne wskaźniki zostaną ujęte w systemie monitorowania na lata 2021-2027 w procesie tworzenia ich definicji zostaną uwzględnione zalecenia ewaluatorów⁷.

IZ POPT w II połowie 2018 r., zgodnie z rekomendacjami z badania ewaluacyjnego *mid-term* zleciła pogłębione badanie zasobów kadrowych i warunków pracy w administracji rządowej odpowiedzialnej za wdrażanie Funduszy Europejskich, które jest obecnie na etapie odbioru raportu metodologicznego od Wykonawcy. Celem badania jest opracowanie założeń systemu zarządzania zasobami ludzkimi zapewniającego wysoki potencjał administracyjny instytucji wdrażających Fundusze Europejskie w przyszłej perspektywie finansowej w latach 2021-2027.

Ewaluatorzy rekomendowali również, aby rozważyć uruchomienie grup roboczych w ramach POPT, gdyż z badania wynika, że beneficjenci wysoko oceniają funkcjonujący system koordynacji PT, jednak

⁷ Powyższe dotyczy trzech wskaźników *Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej, Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy), Liczba udzielonych dotacji na realizację projektów wzmacniających potencjał beneficjentów*

potrzebują wymiany informacji i dyskusji nad pojawiającymi się wątpliwościami. Z uwagi na ograniczoną liczbę beneficjentów POPT, ograniczoną kafeterię projektów i ich powtarzalność, IZ POPT aktywnie wspiera wnioskodawców przez cały proces wnioskowania o dofinansowanie i realizacji projektów w oparciu o kontakty robocze. W razie pytań beneficjenci mogą szybko uzyskać poradę telefonicznie lub mailem. W przypadku Grupy Sterującej ds. PT tutaj również liczba zaangażowanych podmiotów jest mocno ograniczona, dlatego IZ POPT stara się organizować spotkania na bieżąco, w miarę zdefiniowania konkretnej potrzeby, na przykład w odpowiedzi na liczne wątpliwości i zapytania instytucji, 22 listopada 2018 r. odbyło się spotkanie dotyczące programowania i kształtu PT na lata 2021-2027, a 31 marca 2019 r. zorganizowano spotkanie dotyczące kosztów uproszczonych.

W opinii ewaluatorów, rezultaty projektów realizowanych w działaniu 2.1 są trudno dostępne, a ze względu na ich wartość, konieczne jest zwrócenie większej uwagi na upowszechnienie informacji o przebiegu i rezultatach projektów. W odpowiedzi na powyższą rekomendację IZ POPT pismem z dnia 9 października 2018 r. zobowiązała beneficjentów do przekazywania, w trybie miesięcznym, informacji o wydarzeniach/publikacjach/konkursach itp. sfinansowanych ze środków PO PT, w celu upowszechniania tych informacji np. na stronie internetowej Programu lub w Biuletynie Informacyjnym *Fundusze Europejskie w Polsce*. Dodatkowo, zapewniono pozyskiwanie – w każdym kwartale – propozycji tekstu na stronę internetową od wybranego beneficjenta PO PT.

Jedna z rekomendacji zwraca uwagę, że strona www.popt.gov.pl nie jest dobrym źródłem informacji o POPT. IZ POPT zdecydowała o wprowadzeniu zmian, które uzupełnią, uatrakcyjnią i ułatwią korzystanie z dostępnych informacji, sprawiając, że korzystanie z nich będzie bardziej intuicyjne. Nadano bardziej przejrzyste i jednoznaczne nazwy zakładkom i podpięto linki bezpośrednio związane z daną tematyką. Uzupełniono na stronie dokumenty takie jak np. badania ewaluacyjne, sprawozdania z realizacji POPT. W planach jest przygotowanie i zamieszczenie na stronie internetowej publikacji interaktywnej dot. wdrażania POPT.

Ewaluatorzy stwierdzili ponadto, że do 2018 r. jeszcze nie zidentyfikowano tzw. modelowych rozwiązań, które miały stanowić wzór dla innych miast realizujących projekty rewitalizacyjne, co było jednym z celów konkursu Modelową Rewitalizację Miast. IZ POPT obecnie przygotowuje akcję informacyjno-promocyjną nt. wypracowanych modeli.

W rekomendacjach pojawia się też stwierdzenie, że działania PIFE zasadniczo nie wpłynęły na większą skuteczność wnioskodawców w aplikowaniu i beneficjentów w realizacji projektów. MliR przeprowadziło *Badanie trafności i skuteczności działań informacyjno-promocyjnych oraz edukacyjnych, skierowanych do beneficjentów krajowych programów operacyjnych*, z którego wynika, że w przyszłej perspektywie konieczne jest przeformułowanie zadań PIFE. W związku z powyższym, trwają obecnie prace nad powołaniem Grupy Roboczej ds. Przyszłości Sieci PIFE.

IZ POPT podejmuje szereg kroków mających na celu wdrożenie rekomendacji i usprawnienie systemu POPT. Należy jednak zwrócić uwagę, że proces ten wymaga czasu, a stan zaawansowania Programu powoduje, że wdrożenie niektórych rekomendacji bardziej zasadne będzie w nowotworzonym systemie na lata 2021-2027.

8.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

Cała oś czwarta Programu poświęcona jest działaniom informacyjno-promocyjnym funduszy polityki spójności. Podobnie, jak w latach wcześniejszych, Instytucja ds. Koordynacji Wdrożeniowej Umowy Partnerstwa w zakresie informacji i promocji prowadziła działania ukierunkowane na:

- aktywizację polskiego społeczeństwa w ubieganiu się o wsparcie z Funduszy Europejskich,
- wsparcie beneficjentów w realizacji projektów,
- zapewnienie społeczeństwu informacji na temat projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich,
- zapewnienie szerokiej akceptacji społecznej dla działań rozwojowych realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich.

Działania prowadzone były zgodnie ze *Strategią komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020*, *Rocznym planem działań informacyjnych i promocyjnych na 2018 rok*, *Strategią Komunikacji POPT* oraz *Rocznym planem działań informacyjnych i promocyjnych na 2018 rok dla POPT 2014-2020* i były adresowane przede wszystkim do: opinii publicznej, potencjalnych beneficjentów, beneficjentów, uczestników projektów, pracowników instytucji systemu UP. Wśród najważniejszych działań należy wymienić:

- utrzymanie finansowania ogólnopolskiej Sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (sieć PIFE), która w 2018 r. liczyła 74 punkty, w tym 1 Centralny Punkt Informacyjny, 17 Głównych Punktów Informacyjnych i 56 Lokalnych Punktów Informacyjnych;
- prowadzenie portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl (ze strony portalu można się dowiedzieć m.in.: jak krok po kroku ubiegać się o środki unijne oraz jakie są możliwości dofinansowania dla pomysłów i projektów mieszkańców Polski, o aktualizację informacji dba blisko 400 redaktorów z całej Polski) oraz zarządzanie serwisami krajowych programów i Bazą Wiedzy o FE;
- Mapę Dotacji UE prezentującą projekty współfinansowane z Funduszy Europejskich (od 2004 roku);
- Dni Otwarte FE i kampanię promującą wydarzenie, w tym serwis przygotowany na jego potrzeby. Strona prezentowała wszystkie wydarzenia przewidziane w ramach Dni Otwartych (ponad 550 projektów). Za pomocą intuicyjnych filtrów Internauci mogli w łatwy sposób znaleźć atrakcję, w której chcieliby uczestniczyć. Kampania była skierowana do ogółu społeczeństwa. Głównym komunikatem kampanii było przekazanie informacji, iż w całym kraju będzie można bezpłatnie lub ze zniżką zobaczyć „od środka” projekty zrealizowane dzięki Funduszom Europejskim;
- Działania w telewizji publicznej poświęcone ogólnie Funduszom Europejskim, a także konkretnym zagadnieniom z poszczególnych KPO: POIiŚ, POIR, POWER, POPW, POPC oraz RPO:
 - 1) „Gen innowacyjności” (TVP1) – 10 audycji premierowych i po dwie powtórki do każdego odcinka. Odc. 1 RPO, POPW, odc. 2 POIR, odc. 3 POIR, POPW odc. 4 POIR, RPO, odc. 5

POPW, odc. 6 POPW, odc. 7 POIR, POPW, odc. 8 RPO, odc. 9 RPO, odc. 10 POPW

- 2) „Gen innowacyjności” 2. seria (TVP1/TVP3) – 10 audycji premierowych i 10 powtórek
- 3) „Fundusze Europejskie - Jak to działa” (TVP1) – 18 audycji premierowych oraz 9 powtórek emitowanych od czerwca do września 2018 r.
- 4) „I kocham to miasto” (TVP 3 Rzeszów) – 10 audycji premierowych emitowanych w lipcu i sierpniu 2018 r.
- 5) „Fundusze Europejskie od kuchni” - felietony w „Pytaniu na śniadanie” (TVP 2) – 6 odcinków premierowych. emitowanych w październiku i listopadzie 2018 r.
- 6) „Polscy innowatorzy” (trzecia seria nadawana na kanale National Geographic) – 5 audycji premierowych , 9 audycji powtórkowych.

Dzięki zdywersyfikowanym i intensywnym działaniom informacyjno-promocyjnym prowadzonym nieprzerwanie od początku wdrażania FE, ogół społeczeństwa jest dosyć dobrze poinformowany nt funduszy europejskich. Wynikiem prowadzonych działań jest fakt, że z pojęciem funduszy europejskich lub funduszy unijnych zetknęło się 91% badanych. Na obecnym etapie wdrażania FE można stwierdzić, że wartość wskaźnika jest stabilna i nie ulega znaczącym zmianom. Ponad połowa badanych tj. 52% zna logo FE, a wiedza ta pochodzi głównie z tablic informacyjnych przy inwestycjach. 61% społeczeństwa jest zdania, że środki funduszowe są dobrze wykorzystywane. Fundusze zdecydowanie postrzegane są jako czynnik prorozwojowy – aż 87% badanych jest zdania, że fundusze unijne przyczyniają się do rozwoju Polski, którego najczęściej wskazywanymi aspektami jest infrastruktura drogowa, przemysłowa i edukacyjna oraz dopłaty dla rolników. Wartość tego wskaźnika od dłuższego czasu jest na stabilnym poziomie. Jedynie niewiele niższy odsetek respondentów bo 84% dostrzega pozytywny wpływ funduszy na rozwój regionów. 87% mieszkańców naszego kraju dostrzega wpływ FE na poprawę jakości życia, a 63% (podobnie jak w 2016 r.) twierdzi, że korzysta z FE osobiście. Aż 70% dostrzega wpływ FE na zmiany w najbliższym otoczeniu, wskazując na budowę nowych dróg, kolei, remonty oraz budowę nowych obiektów w sferze miejskiej. Powyższe oznacza, że jest to proces, o realnych, pozytywnych konsekwencjach dla zwykłego obywatela. 53% Polaków zdaje sobie sprawę, że może ubiegać się o wsparcie w ramach FE. 8% podjęło już taką próbę, z czego 75% ocenia ją pozytywnie.

Poziom zainteresowania Polaków funduszami wykazuje tendencję spadkową – obecnie wynosi 40%, przy 50% w 2016 r. Jak w latach wcześniejszych Polacy choć deklarują, że różne tematy związane z Funduszami są dla nich interesujące, to jest to jednak bierne i powierzchowne zainteresowanie.

Głównym źródłem informacji o FE pozostaje telewizja (41%), na drugim miejscu jest Internet (19%). 80% badanych deklaruje, że napotkane informacje dot. FE są dla nich zrozumiałe. Pięciu na sześciu respondentów ocenia przekaz informacyjny poświęconej tematyce jako wiarygodny, a 52% uważa, że informacje te są łatwo dostępne.

Jedną z najważniejszych rekomendacji do wdrożenia jest uproszczenie i modyfikacja języka komunikatów o FE⁸.

⁸ Badanie rozpoznawalności i wiedzy o Funduszach Europejskich w społeczeństwie polskim. Edycja 2018.

9. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (ART. 111 UST.4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

9.1 Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania i korzystania z nich.

W 2018 r. nie realizowano żadnych nowych działań w przedmiotowym obszarze. Podobnie, jak w latach poprzednich, należy przypomnieć, że w POPT 2014-2020 dwie osie priorytetowe i ich działania 2.1 *Wsparcie instytucji* i 3.1 *Skuteczni beneficjenci* dedykowane są zwiększaniu zdolności administracyjnej instytucji oraz skuteczności beneficjentów. W ramach tych działań realizowanych jest szereg projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia powyższych celów.

Najbardziej znaczącym przedsięwzięciem, które wpłynęło na zwiększenie zdolności administracyjnej zarówno beneficjentów jak i instytucji jest całkowita rezygnacja z dokumentacji papierowej na rzecz dokumentów w formie elektronicznej przy wdrażaniu POPT 2014-2020. Zgodnie z założeniami krajowego systemu informatycznego na lata 2014-2020 (SL 2014) zapewniona została możliwość całkowitej wymiany danych pomiędzy IZ a beneficjentem za pośrednictwem systemu. Już od momentu złożenia wniosku o dofinansowanie do sporządzenia wniosku o płatność i poprzez komunikację w sprawie wdrażania projektu obie strony korzystają wyłącznie z systemu SL PT 2014-2020. Średnia ocena użyteczności całego systemu SL 2014 wynosi 3,5. Należy jednak pamiętać, że są to pierwsze dane oceniające system. Kolejne badanie wartości wskaźnika zostanie przeprowadzone na początku 2020 r. Ocena docelowa wynosi 4 i należy oczekiwać, że wraz z dłuższym czasem użytkowania systemu, coraz sprawniejszym jego wykorzystywaniem przez beneficjentów i instytucje oraz po okresie wprowadzania ostatecznych poprawek czy usprawnień ta ocena będzie rosnąć.